

5. Kirkollishallitus

Kirkollishallitus hoitaa kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa. Se antaa yleensä kirkolta pyydetyt lausunnot ja valmistelee asiat kirkolliskokoukselle. Kirkollishallitus myös huolehtii kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta eli siitä että tehdyt päätökset toteutuvat siten kuin ne on päätetty.

Kirkollishallituksen jäsenet

- 1) Arkkipiispa;
- 2) muut hiippakuntien piispat; sekä
- 3) kirkolliskokouksen neljäksi kalenterivuodeksi valitsevat neljä kirkollishallinnon asiantuntijajäsentä

(Laki ortodoksisesta kirkosta 2006/985, 30§)

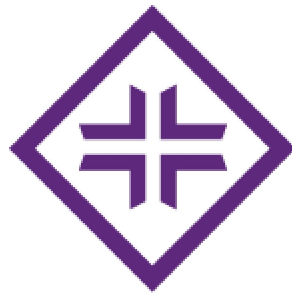
Kirkollishallitus kokoontuu tarvittaessa. Usein asioita on sen verran, että on tarve kokoontua noin kerran kuukaudessa.

Kirkollishallituksen pääsisäänkäynti Kuopiossa, kuva Riisa.

Kirkon palvelukeskus

Kuopiossa sijaitseva kirkon palvelukeskus hoitaa kirkollishallituksen toimivaltaan kuuluvia hallinnollisia, toiminnallisia ja taloudellisia asioita. Lisäksi palvelukeskuksen työntekijät avustavat piispoja erilaisissa tehtävissä

Tehtävä:

Etsi kirkon sivuilta ort.fi jokin kirkolliskokoukseen / piispainkokoukseen / kirkollishallitukseen liittyvä uutinen. Jos et löydä uutista, etsi pöytäkirja. Kerro opettajalle tai muulle ryhmälle, mitä löysit.

6. Piispainkokous

KP metropoliitta Arseni, KP arkkipiispa Leo, KP metropoliitta Elia

Piispainkokouksen jäseniä ovat hiippakuntien piispat. Piispainkokous valvoo, että kirkolliskokouksen ja kirkollishallituksen päätökset ovat kirkon dogmien ja kanonien mukaisia. Piispainkokous mm. hoitaa kirkon ulkomaansuhteita ja vahvistaa piispan vaalin sekä asettaa ja vihkii uuden piispan virkaansa.

Piispainkokous kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa. Apulaispiispalla ja eläkkeellä olevalla piispalla on puheoikeus kokouksessa.

dogmi = kirkon oppi

kanoni = kirkon maallisia asioita koskeva kirkollinen laki

Tehtävä: Etsi tietoa sivustolta ort.fi. Nimeä tämänhetkisen piispainkokouksen jäsenet.

7. Piispa ja hiippakunta

Ortodoksiset kirkot on jaettu hiippakuntiin ja hiippakunnat seurakuntiin. Hiippakunnan johdossa on piispa. Häntä kutsutaan nimellä isä esipaimen, koska hänen tehtävänsä vertautuu paimeneen, joka kaitsee laumaansa. Seurakuntien papit, työntekijät ja seurakuntalaiset vertautuvat laumaan. Piispan tärkeä tehtävä on vaalia ortodoksista oppia ja perintöä hiippakunnassaan.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksessä tämä sanotaan näin:

"Hiippakunnan piispan tehtävänä on hiippakunnassaan

1) vaalia kirkon ykseyttä ja valvoa, että kirkon oppia esitetään puhtaasti ja väärentämättä;

2) edistää kirkon tehtävän toteutumista"

(Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys 2006/174 v. 2007, 63§)

Piispalla on myös muita tehtäviä. Hän toimittaa pappeuden sakramentin ja vihkii papit. Hän tukee ja ohjaa seurakunnan työntekijöitä heidän työssään. Hän myös edistää seurakuntien talouden, hallinnon ja yhteistyön tarkoituksenmukaista hoitamista.

KP Arkkipiispa Leo vihkii opiskelijoita kirkollisiin tehtäviin, kuva: Kaisa Nykänen

Ortodoksisen kirkon piispat ovat sitoutuneet elämään naimattomina ilman parisuhdetta. Tästä käytetään usein nimitystä selibaatti. Ortodoksinen piispa on vihitty tehtäväänsä sakramentin kautta. Tämä merkitsee sitoutumista Kirkkoon. Yksin elävä piispa voi keskittyä vaativaan esipaimenen tehtäväänsä, joka ei aina noudata esimerkiksi tavanomaisia loma- ja työaikoja.

Hiippakunnan piispan korkeaa asemaa kirkossa ja hänen nauttimaansa arvostusta ilmaistaan käyttämällä nimitystä: "Korkeasti pyhitetty". Tämä lyhennetään esimerkiksi "KP Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo". Apulaispiispasta käytetään nimitystä: "Korkeasti siunattu", mikä lyhennetään KS.

Ekumeenisessa ortodoksisessa kirkossa Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnat ovat kirkolliselta asemaltaan metropoliittakuntia.

KP Kuopion ja Karjalan metropoliitta Arseni ja KP Oulun metropoliitta Elia, kuva: Kaisa Nykänen

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Arkkipiispan asema ja tehtävät määritellään laissa. Hän on kirkon esipaimen, jonka tehtävänä on johtaa arkkipiispakuntaa yhdessä kirkolliskokouksen, piispainkokouksen ja kirkollishallituksen kanssa. Arkkipiispan tulee hoitaa tehtävänsä kirkon perinteen ja ortodoksisen kirkon muiden sääntöjen sekä lain ja kirkkojärjestyksen mukaan.

(Laki ortodoksisesta kirkosta 2006/985, 29§)

Arkkipiispan asema perustuu myös Pyhien Apostolien 34. sääntöön: *”piispojen tulee tietää, että yksi heistä on ensimmäinen, ja tunnustaa tämä päämiehekseen eikä tehdä mitään yli valtuuksiensa hänen mielipidettään kysymättä”*. Pyhien Apostolien sääntö on Kirkon kanoni.

Arkkipiispan istuin sijaitsi pitkään Kuopiossa, mutta vuonna 2018 se siirrettiin Helsinkiin kirkolliskokouksen päätöksellä. Arkkipiispan hiippakunnan pääkirkko on Helsingin Uspenskin katedraali. Siellä sijaitsee kirjaimellisesti piispan istuin eli paikka, missä piispa osallistuu jumalanpalvelukseen, ellei hän ole toimittamassa palvelusta.

Vuodesta 2022 arkkipiispan rinnalla ja apuna toimii apulaispiispa. Hänen nimensä on Haminan piispa ja asemapaikkansa Helsinki. Apulaispiispan tehtävänä on piispainkokouksen päätöksen mukaan: arkkipiispan avustaminen tämän ohjauksen mukaan, kirkon julkaisutyö, sisälähetystyö, monikulttuurinen työ, nuorisotyö sekä koulutus.

KP Helsingin ja koko Suomen Arkkipiispa Leo

Korkeasti Pyhitetty Helsingin ja koko Suomen Arkkipiispa Leo

KP arkkipiispa Leo

KP Arkkipiispa Leo on toiminut piispana yli 40 vuotta. Hänet vihittiin piispaksi vuonna 1979, oltuaan viisi vuotta pappina. Hän oli ensin apulaispiispa, sitten hän toimi Oulun metropoliittana ja vielä Helsingin metropoliittana. Hänet on asetettu arkkipiispan tehtävään vuonna 2001.

Kirkon keskustalossa, kuva Arkkipiispan kuvagalleria

Piirakkataloissa, kuva Arkkipiispan kuvagalleria

Patriarkaatisa, kuva Arkkipiispan kuvagalleria

Jerusalemissa, kuva Arkkipiispan kuvagalleria

Kuopion katedraalissa, kuva Arkkipiispan kuvagalleria